

non conueniunt, nisi in principio adhuc & augmento, nunquam in statu. Illis quippe temporibus affluxus humorum vrget.

Ab iis quoque abstinemus, si materia, quæ influxit, sit pestilens, maligna & venenata; si critico modo depulsa, si in emunctoriis collecta & partibus glandulosis, si in articulis & extremis, si acerbum excruciantemque dolorem habeat coniunctum; si denique insignis plethora, aut cacochymia adsit, quorum illa venæ sectione, hæc purgatione demenda, & alias, vbi magis impingi humores melius est.

Efficaciora hinc iam dicta sunt repellentia, quæ partium tenuitatem vel natura insitam, vel arte, admittione scilicet simplicium tenuis substantiæ, velut correctoriis, procuratam habent. Quo consilio sæpe crassarum partium repellentibus acetum, aut camphoram admiscemus, vt tanquam vehicula sint repellendi viribus intro deferendis.

LIBRI I. SECTIO II. CAPVT VI.

De

Attrahentibus, Rubefacientibus & Vesicantibus.

Contraria iuxta se posita magis elucescere, vulgatum est axioma. Attrahentia igitur ex repellentium notitia magis eminebunt. Pertinent huc generaliori notione, quæ externo vsu in motum cient vapores & humores, quos in halitus disiiciunt, *discutientia, dissipantia*, cum paregoricis conuenientia, vt in doloribus & tumoribus flatulentis, pleuriticis, siccillationibus, paralyfi, torpore.

Generaliter verò h. l. tractantur ATTRAHENTIA, quæ specialius sinapismi & phœnigmi, specialissime vero vesicantia audiunt & sunt.

ATTRAHENTIA, *έλκτικά, μετασυμμητικά*, quasi dicas ex alto euocantia, generale sunt præsidium & aduocandis, auocandis

candis & euocandis humoribus debita; aduocandis vtilibus, euocandis & auocandis inutilibus ichorosis.

Aduocant attrahentia principia vitalia vel deficientia in parte, vel non sufficientia, nec vt par est distributa, vbiunque vel calor debilis est nec sui iuris, vel humidum nutritium vacat. Tunc enim aduocant spiritus, vitæ præfides, & humores, sanguinem & serum, vt hospitentur ibidem, quando calor, nutrimentum, vigor sensusque & motus non illustant æque partem, adeoque restituendi sunt, vt in atrophia, ariduris, alopecia, per-nionibus, & inde exsurgente gangræna, partium frigiditate & *κατ' ἐξοχήν* in paralyti, vt vitam restituamus cum motu.

Auocant & euocant humores vitiosos, serosos cum primis. Auocant a parte affecta ipsa & aliorum affluentem materiam inuertunt, ducunt, seu *reuellunt* ad partem alteram oppositam, vbi tolerabilius & cum *ἐνφορέα* educi possit, adeoque pars altera liberari. Sic in ophthalmia, visus debilitate, vomitu, doloribus capitis conueniunt.

Euocant in parte ipsa, saltim in profundioribus locis & intimius affecta, vt interiora membra a noxiis humoribus liberentur, tum cum hiatu præfente, vt in fonticulis, adhibentur tractoria, seu integra cute, vt in doloribus ischiadicis, capitis, seu clauo, dentium, in rheumatismo partium, in œdemate nonnunquam, in malignis, & pestilentibus tumoribus aliis.

Cum igitur rubificantibus vtamur, vbi ex alto ad superficiem trahere consilium est, ideoque ad aliquam partem admota non prius remouentur, quam cutis rubore sit suffusa.

Pertinent huc & corpora solida attrahenda & euocanda, seu potius, quæ naturam, ad exclusionem omnis heterogenei & peregrini extranei promptam, admonent officii sui, quatenus subsistentiam humorum tollunt & putredinem arcent. His enim paribus archeus expulsionem vacare potest magis, exemplo diptamni.

Vocatur speciatim *σινάπισμος* a materia scilicet, *ἀπὸ τῆς σινάπιδος*, a semine sinapi, quod primarium illius est ingrediens, alias ab effectu *Φοινυμός ἀπὸ τῆς Φοινίσσης*, quod *rubefacere* signi-

significat; suo enim ardore humores attrahunt, cutimque rubore inficiunt, sed non exedunt tamen. Hinc color ruber phœniceus audit, qualis hic ab attracto sanguine visitur.

Et hic vsus sinapismorum apud veteres frequentissimus erat, hodierno autem seculo fere exoleuit, saltem eo modo. Vtebantur illi, quod ex *Paulo*, *Oribasio*, *Actio* & *Myrepto* patet, sinapismis in diturnis maxime affectibus, tum capitis imprimis, ut in cephalæa, hemicrania, epilepsia, vertigine, insania, affectibus soporosis, ubi capiti applicabantur; tum in affectibus pectoris, asthma, tussi antiqua, ubi thoracem sinapifabant. Hinc & in infimi ventris, stomachi, intestinorum, renum & lumborum affectibus, dolore ischiadico & arthritide quavis, paralyfi item & aliis.

Fugiebant vero eadem tum alias, tum in vlcerebus partium internarum, pulmonum, iecoris, tum externarum, quod vlcera a sinapios acrimonia exacerbarentur, item in partibus excarnibus & cartilagineis, ut naribus, auribus &c.

Remansit nihilominus vsus horum definitus, ubicunque dictæ indicationes adsunt, satis frequens respectiue, licet latioribus præsiidiis diffusus & constans. Cumque attractio sit motus, eoque vnice perficiatur, facile claret, quæcunque in motum versus exteriora cient partes quietas, illa attrahere. Attractio enim fit, quæ materiæ potest esse recensio, triplici in vniuersum modo. 1. ob rarefactionem conclusi aeris, quod vulgo vi vacui nominamus, siquidem, vi flammæ exhausto aere in cucurbitulis, partes humidæ alliciuntur non sine quadam vi, siquidem perpetuo sibi succedunt aer & aqua, vtraque calori obsequa. Hinc cucurbitulæ siccæ imprimis aduocant & dissipant, dorso, brachiis, vel pedibus appositæ, humidæ aduocando euocant. Sic cucurbitulis siccis in bubonibus pestilentibus euocandis quidam vtuntur, licet minus commode, vnde ob dolorem, & quod vtilis iuxta ac inutiles succos alliciant, merito a *Barbette*, *Dimerbroccio* & aliis reiciuntur, vel saltem causticis & vesicatoriis postponuntur. Auocant quoque eadem, adeoque singulorum vsuum exemplum præbent, reuellendo & discutendo

tiendo in singultu, in colica, imo & vesicas excitando, quod ex *Hecrio* adduximus.

Attractio fit 2. ob *istum*, & *motum continuum*. Notissima est in scholis medicis ex pathologia regula: Calor & dolor attrahunt, vterque motu mediante. Frictiones v. g. & vrticationes aduocant spiritus & horum vehicula, humores, continua punctione, vnde motus iisdem inducitur, aduocant calorem, attrahunt aduocando. Vrticationes ergo sunt laudatissimæ in paralyfi, nostris experimentis iteratis, euocant quoque in ischiade, vbi vnguentum de amiantho commendat *Würzius part. 3. cap. 25. pag. m. 568.* paratum ex alumine plumoso reuerberato & oleo, vel vnguento neruino; quod alias in tinea, descriptum a *Schrödero*, a *Bootio de Boot* & aliis, habetur itidem pro experto. Ipseque puluis amianthi affricus rubedinem manifestam inducit ob hamata spicula.

3. Attractio fit a *salinis vrentibus* & *pungentibus* particulis. Vt enim ex fonte chirurgico priora dicta desumpta sunt, ita quæ, ad exemplum asperorum illorum, talismodi spiculis acutis, salinis, mitioribus tamen adhuc pollent, tanquam potenciali igne & occulto, quem cuti & glandulis subcutaneis infigunt, agunt.

Pertinet huc & *suctus*, ab aliis pro *diversa classe attrahentium habitus*; nullus siquidem fit absque aere, vnde, vt hoc obiter addamus, ex hoc fundamento potissimum negatur, foetum cibum capere per os, seu sugendo, quod deglutitio, seu suctio absque respiratione, absque aere nullo modo fieri possit. Exemplum suctus præbent ipsæ cucurbitulæ, item suctus ore factæ, vti attrahitur quandoque sanguis in vulnibus leuioribus, item hirudines.

Loco huius vero, qui reuera ad primam classem spectat, neque peculiaris est, memoranda est suctioni analogæ adhaesio & diuulsio, seu repetita adherentium & citatior quidem diuulsio. Huius rei exemplum præbent dropaces, seu picationes, emplastra ex pice & aliis fortius attrahentibus. Hæc enim ruborem iisdem motu dolorifico suo inducunt, vt internam qualitatem salino-sulphuream non memoremus.

RUBE-

RUBEFACATIO κατ' ἐξοχὴν ab igne fit, quin & vesicarum excitatio & corrosio ipsa, itidem ob motum citatissimum particularum flammæ acutissimarum & rapidissimarum. Hoc loco vero id præstat ignis frigidus quasi, seu occultus, particulæ acutæ corpori infixæ.

Salia id præstant tum alcalia, tum acida, vtraque siquidem particularum acumine & tenuitate gaudent. Prioris generis sunt radix allii, ceparum, ari, pyrethri, herba lepidii, ranunculi, iberis, bursa pastoris, flammula iouis, clematis vrens, femina, sinapios & staphidis agræ, cantharides ex parte, mel anacardinum & emplastra vesicatoria, ex gummatibus euphorbium, sagapenum.

Vna siquidem fidelia rubefacientia & vesicantia traduntur, cum non nisi gradibus differant inter se. Adeoque huc spectant, quæ tertio & quarto gradu habentur & sunt calida, ita tamen, vt mox patebit, ne excludantur quoque alia.

Spectant huc non tantum apophlegmatismi, verum & sternutatoria & ipsa adeo purgantia, præcipue helleborata, notum nempe est, radicem hellebori nigri fonticulis inditam ob acrimoniam suam citare magis humores.

Cumque hinc attrahentia contraria sint repellentibus, facile afficitur, agere illa, quatenus vel poros dilatant & rarefaciunt, qui primus gradus est, & exhalationem promouent, vel humores fundunt, motu & stimulo addito, vt amplius affectent spatium, adeoque sanguis iterum motum suum redintegret. Por-
tiusque illabatur & illapsus derineatur; Speciatim vero rubefacientia & vesicatoria exerere vires suas in extimam superficiem, quatenus spicula sua salina infigunt, quæ calore nativo actuata cum glandulis subcutaneis medianibus poris communicantur, vt a latice soluta illum rarefaciant, vnde instar percussæ ab vtricis rubescat, cutis, vel in bullas sub cuticula elata cogatur humor aquosus ichorefcens.

Adeoque præstat interna cum externis spicula coniungere. Licet enim, microscopiorum ope & sensu teste, non solum

in vrticis & amiantho, verum & cantharidibus aculeati hamali vifantur, vnde arceffere agendi modum & vim nonnulli fuffitent; reuera tamen ea non fatifaciunt, fi quidem & trita hæc corpora, cantharidum v. g. & amiffa figura illa acuta pungente & inuifcata emplafris, agunt, & falium, modo per fe eminentium, modo cum sulphure commixtorum, demonftratio eft facilis.

Patet id & ab interno vfu, fi quidem quædam extrinfecus funt rubefacientia, quæ interius funt edulia, vt de cepis, finapi &c. verum eft, & quædam, vt arum, citra immutationem texturæ acrimoniam non habent perpetuam, quin alicubi dulcefcent, non aliter, ac ablinthium dulce externa figura per omnia fere conuenit cum amaro vero, interna caret; & contra ea quædam in ore funt infipida, quæ ventriculum fatif ftimulant, vt emetica antimoniata.

Variat vero vfus eorundem pro applicationis & finis fpecialis diuerfitate, adde & fpecificæ texturæ vnius cuiusque, cavendo, ne locis delicatis applicentur, ficuti ardorem maximum a capifci puluillo chartæ communicato expertus eft quidam medicina ftudiofus apud *Platerum in obferuationibus*.

Non tamen fola acria volatilia in cenfu rubefacientium continentur, verum omnino etiam huc fpectant *acida*, v. g. acetofa, fermentum, acetum. Notuimus empiricum, qui ftumas, ganglia & fimiles tumores curat, præuia mafficatione quali, feu morficatione, inungendo butyrum cum acetofa frixum, quod rubefacit manifefto & extrahit humores. Omne quippe acidum eft etiam acutum, incidens, findens, quod Græcis vna voce *ὄξύ* audit. Germani acetofam vocant, *Sauerfaffer*, vnde finapifmi etiam funt refpectu ipfius nominis. Vfitatifimum omnium eft cataplasma ex fermento & aceto, reuellendi fine & attrahendi fumme conueniens, tum per fe, tum compositum. Ita per fe conuenit in laudatis cafibus; fic rubefaciens magis fit, immixta farina finapios; fic veficatorium redditur immixto puluere cantharidum; fic ftomachicum, additis aromatibus & aromaticis, mentha, femine anifi, macis, aut citri, caryophyll. caftor. quale eft cataplasma de fermento Mynfichti, a bafi excipiente ita dictum. Sic

Sic etiam taleolos ex succo citri imponere carpis vulge solent, non sine successu, non tantum alterandi fine, ita enim acida retusa vis est; verum etiam reuelli & attrahendi. Manifesto enim, si vsus continuetur, rubedinem subsequi videas.

Sed prius, quam de vesicatoriis dicere pergamus, addemus quoque quaedam de dropace. Quod scilicet remedium a Graecis *δρόπαξ* & *πίττωσις* appellatur, id a Latinis picatio nominari solet. Dicitur *δρόπαξ* ab effectu, *ἀπό τῆς δρόπης* ab euellendo, quoniam eo velut *δρόπονται*, id est euelluntur pili. Hinc *δρωπανίζειν* est calida picis applicatione pilos euellere, & cutem glabram reddere, & *δρωπανισμός*, dropacis applicatio, quo sine vsitatum fuisse remedium innuit *Martialis*: pilothro faciemque lauas & dropace caluam.

Est hoc topicum praesidium, ex pice potissimum confectum, quod extenuatis, resolutis, frigidis, humidisque membris applicatur, ut sanguis & spiritus ad partes tabefactas attrahantur, ut partes refrigeratae calefiant, ut materia impacta absorbeat, & exsicceat, quod ex *Galeno*, aliisque veteribus colligere licet, idque magis pro vsu particulari huius vel illius membri, quam vniuersali.

Constat ergo dropax ex pice arida & oleo, qui simplex est modus, ex p. I. olei, picis p. IV. vel V. ut emplastri forma seruetur, idque variat, prout magis vel minus adhærere debet, addito etiam parum terebinthinae; additis pro re nata calidis aliis, pyrethro, pipere, bitumine, sulphure vivo, cineribus sarmentorum, euphorbio, castoreo; quin & quidam cantharides ipsas, gummi ammoniacum & nitrum iungunt.

Hinc locum habet in atrophía, seu tabe membrorum, quae vel fracturas, luxationesve male curatas, vel diuturnam paralytin, aliamue causam sequitur; cum sanguine enim & spiritibus nutrimentum & calorem attrahunt ad partes. In periaionibus item, quando enim sanguinem a profundo ad superficiem corporis trahunt, faciunt, ut iterum incalescant. Porro in nimia humiditate resoluendo & exsiccando, denique in tinea

capitis, ut pili radicitus euellantur, qui usus hodie apud vulgus
præ aliis obtinet. Utque melius operentur talismodi emplastra,
pili prius tonderi solent.

VESICATORIA, ab effectu itidem nomen sortita, ea sunt,
quæ vesicam in partibus cutaneis ardore suo, seu pastulas ex-
citant, prolicientia humores & saccos sanguine diuersos, in-
primis serofos & ichorosos.

Vt inur vesicatoriis generali usu ad reuellendum, vacuan-
dum & deriuandum. Siue enim humores serofi acres in parte
quadam ipsa restitent, eamque, citra inflammationem tamen, vel
ruborem, vel manifestum hiatum, (tunc enim non conueniunt)
vellicent, tendant, & rodant; siue in alia vicina inflammatio,
ipsaque in massa sanguinea confusio & inquinamentum maius
fuerit, faciunt officium; illo casu euocandi & deriuandi, hoc
euocandi & reuellendi magis sine.

Hinc in exemplum prioris scopi applicantur v. g. femori,
in dolore ischiadico, ut & deriuetur & euocetur humor morbo-
sus; partibus carnosis aliis, in doloribus profundioribus simili-
bus, in foro epileptico alicubi expirante, ut exemplum habet
Heerius in *Obs.* Nosque in puella ex pede sinistro consimilem au-
ram sentiente prius, quam malo corripereetur, experiri sumus.
Item in bubonibus pestilentibus & lue venerea, ut venenata ma-
teria eo citius & potentius extrahatur.

Reuellimus eorum usu itidem in epilepsia, si posteriori ca-
pitis parti seu nuchæ applicentur; in cataracta seu suffusione, in
diuturno acerboque capitis dolore, in phrenitide. Applicari pos-
sunt nuchæ, bregmati ipsi, quod non semel cum successu fecimus,
pone aures, & vtrique brachio. Ut taceamus insignem & hinc inde
decanitatum ac praxi probatam eorundem usum in hemicrania,
dolore dentium, ophthalmia, febribus ardentibus & malignis, de
quo vid. *Serm. I. de feb. & Excell. Borrich. libr. de somno & somniferis*
p. 29. febrium intermittentium paroxyfinis & alias. Sunt etiam,
qui in hydrope vacuandi sine ambobus cruribus, aut etiam
abdomini ipsi, in ascite, admovent eadem; verum id nec tu-
tum æque, nec proportionatum remedium alibi iam asserimus.

Non

Non tutum, quod hydropicorum vlcera exorta non aque facile consolidentur. Aqua inter cutem laborantibus, inquit *Cous*, seu hydropicis, exorta in corpore vlcera, a causa siue interna, seu externa, non facile sanantur, ob copiam ichoris affluentis & effluentis, ob stimulum salinum perpetuum, ob gangraenæ & erosionis maioris metum, *6. aphorism. 8.* Videndum igitur, quid æger ferat, quid minus.

Materiam vesicatoriorum tum alia præbent, ex dictis rubificantibus, tum imprimis vſitatissime cantharides, insectorum genus notissimum, ligustri, fraxini, tritici præcipue amans. Eliguntur vero 1. vel nostrates vel exoticæ, quarum hæc cum sæpe vetustæ sint, non aque semper præferendæ illis; 2. recentes, vetustæ enim & puluerulentæ minus sunt aptæ.

Lis est 3. an totæ, quoad corpus, alas, pedes & caput recipiendæ, an abiectis alis & pedibus. *Galenus lib. 2. de antidot. c. 10.* totas & integras vsurpauit perpetuo, quia persuasum habuit, alas & pedes esse antidotum aduersus vim maleficam truncorum; Cui & *Matthiolus comm. 53. libr. 2. Dioscor.* assentitur. Contra *Hippocrates libr. de nat. mul.* & alibi passim detractis capitibus, pedibus & alis, cum liquore conueniente bibendas propinat. Vnde sunt, qui cum *Mercuriali statuunt lib. de venenatis morbis & venenis cap. 14.* Cantharides toto corpore venenatas esse, extremitates tamen magis ipso trunco, vnde Hippocratem l. c. non immerito illas abiectis scribit.

Vt alios taceamus, pro interno vsu præstat recipere corpus cantharidum, licet id non fieri debeat facile, nisi refracta & minima dosi, vt in *rot. stimul. Myns.* videre est, abiectis alis, capite & pedibus, quia partes illæ sunt leuiores, & aculeatas particulas habent maiores. Exterius vero vel integras, citra delectum, quod commodius, vel, si mitius velimus operari, solum truncum possumus recipere. Illud vero antidotum, quod ab alis expectandum fuerit, vix tanti æstimandum erit.

Pondus quoque 4. notandum, quod exprimitur vel implicite numero, vel expresse addita mensura; neque vero opus semper est maiore pondere, siquidem & vna v. g. corpore tenus

imposita exulcerandi vi pollet; possunt igitur recipi ad ℥i, ʒʒ. circiter, siquidem agens & hic agit ad mensuram recipientis corporis; ubi cum primis spatium definit virtutem. Ut vero explicari spicula magis queant.

5. Forma quoque externa memoranda venit. Sine dubio vero optima illa erit, quæ & spatium desideratum non excedit, & partem melius tegit, adhæretque, adeoque intentionem magis explet. In formam unguenti quidam, vel cataplasmatum mollioris redigunt, cum melle anacardino, vel theriaca. Frequentissimum est cataplasma cum fermento, ad ʒʒ. cantharidum ʒij. vel ʒʒ. recipiendo, ne quid nimis tamen, quantum factis pro explendo spatio; & hinc optimum est emplastrum.

6. Additamenta si spectemus, solent vel corrigendi, vel augendi sine addi v. g. semen ammios, sinapios, euphorbium, acetum simplex, idque potissimum in forma cataplasmatum. Additur acetum pro formanda consistentia. Ponamus vero ipsum & infringere vim cantharidum ex parte, id potius in bono habendum est; mitigat quippe vim acrem & suam tamen confert. Unde consulto in cataplasmate retinetur & additur +, cum præsertim + ipsum sit rubefaciens, & experientia effectum testatur. Possimus tamen & in simpliciori acquiescere mixtura fermenti, +, & cantharidum, unde tales pastæ rarius solent præscribi, sed chirurgis fere iam in usu sunt, & ad manus.

Optime vero, citra ulla alia additamenta, cantharides impantantur cum quocunque emplastro, vel corpore emplastico, siue soli ceræ & terebinthinæ, quod *Martianus* facit; siue emplastro diaphoretico *Mynsichi*, aliisque.

7. Effectus in aliis citius, in aliis tardius consequitur. In validis & robustis, frigidis, serius trahuntur vesicæ; in tenerioribus, serosioribus citius. Unde quatuor, quinque, sex horas relinquere par est, & hinc tempus eligimus magis matutinum, ut ne somnus interurbetur.

Applicata enim maxime in emplastri forma, parti alias in textura sua integræ & sanæ, a calore vitali actuata vesicatoria non minus ac rubefaciencia salinas tum acidas, tum in canthari-

cantharidibus & aliis salinas volatiles, causticas atomos in poros cutis vibrant, vnde latex in glandulis cutaneis fluxilior redditus rarefit, confluit, & rubidam partem reddit, vel ichoris forma, ceu a feruente aqua, cuticula a cute separata, in bullulas plures, tandemque in vnā fere vesicam colligitur, hinc ruptione facta euacuandus.

8. Post agenda quænam sint prius, quam dicamus, non timendum est, ne noxa cantharidum ad interiora redundet, &, quod *Solenander* scribit *cons. 2. p. 13.* ab iis vesicam affici etiam capiti appropositis, ita, vt exulceratis internis partibus micram cruentam excitent, id non valet, quantum nostra experientia nos confirmauit, quam in rarioris texturæ & serosioribus subiectis.

Excitata vero vesica forfice discinditur, seu perforatur & aperta seruatur, nec ante exulceratio ficcari finitur, quam omnis humor quasi, sufficiente quantitate, ex parte affecta sit exhaustus, idque efficitur *εὐπορίως* folio brassicæ crudæ, butyro vel oleo, vel vnguento alio pingui illito & vesicæ imposto, cuius loco & folio hederæ arboreæ, plantaginis, item tusilaginis vtuntur alii, tempore præsertim verno & æstiuo, vbi brassica vel caulis minus præsto est.

Vna hoc ipsam ardorem tenit vi nitrosa & aquosa; conueniunt enim eadem fere hocce fine, quæ ad ambusta. Consultius tamen, præsertim in delicatis, emplastrum refrigerans applicatur. Sin hoc ipsum refracta dosi cantharidum roboretur, & mulcet & ichoris profluuium continuat, vnde etiam ad duodecim nonnunquam dies seruauimus apertum vlcusculum, non sine insigni *εὐφωδία*.

Hic vsus vt generalis est, ita non attinet specifica vesicatoria hoc vel illo affectu præscribere, quod nonnulli faciunt. Suntque cautelæ quædam de eo obseruandæ.

Affectus, quibus præmissis vniuersalibus conueniunt, sunt e. g. inprimis oculorum & capitis, hemicrania, ophthalmia, suffusio & alii.

At quibus minus ex vsu, imo sæpe nociua sunt, exemplo sint pedes hydropicorum, dolor spinæ dorsæ, tumor, calor partium,

tium, crura œdematosa, arthritis, quæ & rubefacientia & vesicantia excludit. Minus etiam profunt, ubi copia vel influentis humoris maior est, vel extrahendi eiusdem improporcionata, cuius exemplum præbet hydrops. Non educunt quidem parum vesicantia respectu ipsius partis & ichoris, sensim & sensim exudando, parum tamen est illud respectu molis totius hydropicæ aquæ, quæ ad plures mensuras extenditur, & in cavitæte abdominis hæret, quorsum vis extrahens seu liquans minus penetrare potest.

Ab adhibitis attrahentibus demulcentia poros proficiunt. Exemplo sit paralytis & gibbus. In paralytico adolescente post balneum formicarum sedulo repetitum cataplasma ex radice symphyti recentis faciebat officium.

LIBRI I. SECT. II. CAPUT VII.

De Cathæreticis, causticis & corrosivis.

PLura etiam quoad hæc occurrunt nomina, quando v. g. dicuntur generaliter 1. Cathæretica, exedentia, corrodentia. 2. ἐξαρτητικά, seu escharam & crusticam inducentia. 3. καυστικά seu πυροτικά. 4. σπυγγικά, putrefacientia, quæ gradibus totidem inter se differunt, ad exprimendos velut gradus ignis potentialis, siquidem cauterii potentialis famam tuentur.

Possunt ergo generali & vniuersali quasi nomine καυστικά, vel absumentium quoque comprehendi omnia, quia magis & minus non variant speciem speciatim; vero ad duplicem pelis statum referri, quatenus vel sanæ & integræ cuti, vel diuise applicantur.

Hæc pro speciali magis vsu cuiuscunque partis adhibentur, illa pro communi magis. Et quidem quæ nudata per vlcera & diuisa, vel alias male habente cute, crispata in verru-